

I. A rendelet hatálya, hatályba lépése

1. Az almérő felszerelési kötelezettségét európai uniós joganyag írja elő?

A rendelkezés bevezetésére az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: Irányelv) foglalt tagállami kötelezettség teljesítése érdekében került sor, azonban az Irányelv nem írja elő konkrétan az almérő felszerelésére vonatkozó jogszabályi előírások megalkotását a tagállamok számára. Az almérők telepítési kötelezettségének hazai bevezetése a nagyobb energiafelhasználású gazdálkodó szervezetek energiamegtakarítást célzó intézkedéseinek és energiahatékony működésének elősegítése érdekében történt.

2. Kiknek kötelező almérőket felszerelni?

Almérőket a szakreferens alkalmazására köteles gazdálkodó szervezeteknek kell felszerelni, amennyiben rendelkeznek olyan berendezésekkel vagy berendezéscsoportokkal, amelyek teljesítménye meghaladja a Rendeletben előírt szinteket, vagy amelyek társasági adó kedvezményt vesznek igénybe energiahatékonysági beruházáshoz vagy felújításhoz.

3. Milyen határidőket kell betartani az almérők telepítése során?

A Rendelet a jogszabályoknak való megfelelés megkönnyítése, és a beruházások tervezhetősége érdekében lépcsőzetes bevezetést tartalmaz. Az almérőket a Rendeletben meghatározott telepítési pontokra 2021. január 1-ig, illetve 2022. január 1-ig kell felszerelni.

	2021. január 1- ig	2022. január 1- ig
önálló villamos berendezések (névleges teljesítmény)	> 100 kW	> 50 kW
hőtermelő és klímaberendezések (névleges elektromos teljesítmény)	> 140 kW	> 70 kW
egy betáplálási ponton keresztül megtáplált és technológiai sorba állított berendezések (egyidejű teljesítmény)	–	> 100 kW

4. Milyen következménye van annak, ha határidőre nem szerelik fel az almérőket az arra kötelezettek?

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 21/C. § (4) bekezdése szerint a Hivatal kétszázezer forinttól kétmillió forintig terjedő bírsággal sújtja azt az energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezetet, amely –az almérő felszerelését is előíró –21/B. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget. A bírság ismételtlen kiszabható, az ismételt bírság legkisebb összege az előzőleg megállapított bírság 150%-a, legmagasabb összege hárommillió forint lehet.

II. Az almérő, a telepítés folyamata

5. Milyen energiahordozók fogyasztását kell almérőkkel mérni?

A Rendelet jelenleg csak a villamosenergia-fogyasztáshoz kapcsolódóan ír elő almérő telepítési kötelezettséget.

6. Megfeleltethető az elszámolási mérő almérőnek, ha teljesíti a Rendeletben előírt feltételeket?

A Rendelet 2. § (1) bekezdése alapján jelenleg az elszámolási mérő nem minősül almérőnek, függetlenül attól, hogy az megfelel a Rendeletben foglalt műszaki paramétereknek.

7. Kötelező az almérők felszerelését megelőzően terv készítése?

A Rendelet nem tartalmaz előírást az almérés kialakításához kapcsolódó előkészítő feladatokra vonatkozóan. Az előkészítés minden esetben az almérő felszerelésére kötelezett gazdálkodó szervezet, illetve a mérési pontok tervezésében, az almérők telepítésében részt vevő szakemberek feladata.

8. Kell hitelesítéssel rendelkeznie az almérőként alkalmazott fogyasztásmérőnek?

A Rendelet nem tartalmaz előírást az almérőként alkalmazott fogyasztásmérők kötelező hitelesítésére vonatkozóan, csak az alkalmazott almérő mérési pontossága került előírásra.

9. Az almérő által mért adatok tárolásának idejére vonatkozóan – napi, heti, havi – tartalmaz-e a Rendelet előírást?

A Rendelet nem tartalmaz előírást az almérők által mért adatok mennyiségére és tárolási idejére vonatkozóan. A telepítési pontok sokszínűsége miatt nem adható minden esetkört hiánytalanul felölelő, pontos és részletes specifikáció, ennek kidolgozása a helyszín ismeretében az almérő felszerelésére kötelezett gazdálkodó szervezet, illetve a mérési pontok tervezésében, a mérők telepítésében részt vevő szakemberek feladata.

10. Az almérő által mért adatok tárolása kiváltható-e az almérőből kiolvasott adatok tárolásával?

A Rendelet előírásai alapján vagy az almérőnek kell alkalmasnak lennie az adattárolásra, vagy a mért adatokat továbbítani kell egy adatgyűjtő rendszerbe.

11. A Rendelet szerint az almérőnek legalább negyedóránkénti mérésre alkalmasnak kell lennie. Ez mit jelent: negyedóránként egy pillanatnyi fogyasztásérték mérését vagy negyedóránként az eltelt negyedóra fogyasztásérték mérését?

A Rendelet 2. § (1) bekezdése alapján az almérő az elszámolási mérő által mért villamosenergia-fogyasztás megosztására, vagy egyes villamosenergia-fogyasztó készülékek villamosenergia-fogyasztásának elkülönült mérésére szolgál. A pillanatnyi fogyasztás – vagyis a pillanatnyi felvett teljesítmény – mérése nem alkalmas a Rendeletben megfogalmazott cél teljesítésére, annak kizárólag a két adatrögzítési időpont között eltelt idő során elfogyasztott energia mennyiségének megmérése tesz eleget.

12. Motorok, valamint egyedi fűtő és hűtő készülékek esetén a mérőkör 1 fázisúlag kialakítható-e?

A telepítési pontok sokszínűsége miatt nem adható általánosan használható, pontos és részletes specifikáció, ennek kidolgozása a helyszín ismeretében az almérő felszerelésére kötelezett gazdálkodó szervezet, illetve a mérési pontok tervezésében, az almérők telepítésében részt vevő szakemberek feladata.

13. Olyan berendezések esetén, melyek rögzítik saját villamos energia felhasználásukat teljesíthető-e az almérőre vonatkozó telepítési kötelezettség a

berendezésből származó mérési adatok elérhetővé tételével?

A Rendelet 2. § (1) bekezdése nem tartalmaz megkötést arra vonatkozóan, hogy az almérőnek a mért berendezésektől elkülönült, vagy azzal – akár gyári kialakításából fakadóan – egybeépített berendezésnek kell-e lennie.

III. A telepítési pontok meghatározása

14. A Rendelet 3. § (2) bekezdésében hivatkozott betáplálási pont hogyan határozható meg?

A Rendelet 3. § (2) bekezdésében hivatkozott betáplálási pont azt a külön áramköri védelemmel biztosított pontot jelenti, amelyet követően az ellátandó fogyasztó berendezés(ek) beépített legnagyobb egyidejű villamos teljesítményigénye meghaladja a MEKH rendeletben meghatározott értékeket.

15. A MEKH rendelet 3. § (2) bekezdésében hivatkozott beépített legnagyobb egyidejű teljesítményigényt hogyan kell meghatározni?

A beépített legnagyobb egyidejű teljesítményigény a betáplálási pontot követően beépített fogyasztói berendezések számbavételével határozható meg. A betáplálási pontot követően beépített fogyasztói berendezések általában nem állandó terheléssel időszakosan üzemelnek, ezért üzemidejük alatt a felvett teljesítmény változhat. A beépített legnagyobb egyidejű teljesítményigény az azonos időben bekapcsolt fogyasztói berendezések legnagyobb együttes felvett teljesítményét jelenti.

16. Minden olyan szakreferens alkalmazására kötelezett gazdálkodó szervezet köteles almérőt telepíteni, ahol a beépített legnagyobb egyidejű teljesítmény igény meghaladja a 100 kW-ot, vagy csak akkor kell almérőt telepíteni, ha van 100 kW (illetve 2022. január 1-jét követően 50 KW) feletti névleges teljesítményű önálló villamos berendezése, vagy van 140 kW (illetve 2022. január 1-jét követően a 70 KW) feletti névleges elektromos teljesítményű hőtermelő és klímaberendezése?

A Rendelet szerint az energetikai szakreferens alkalmazására kötelezett gazdálkodó szervezetek 2022. január 1-ig kötelesek almérő felszerelésére az alábbi telepítési pontokra:

a) elsősorban az 50 kW névleges teljesítményt meghaladó önálló villamos berendezések, és 70 kW névleges elektromos teljesítményt meghaladó hőtermelő és klímaberendezések betáplálási pontjaira (2021. január 1-ig 100 kW illetve 140 kW teljesítményt meghaladó gépek betáplálási pontjaira);

b) másodsorban a 100 kW legnagyobb egyidejű teljesítményt meghaladó, egy betáplálási ponton keresztül megtáplált és technológiai sorba állított berendezések (különösen: gép, gépsor, gyártósor, üzemcsarnok, illetve épület) betáplálási pontjaira (2021. január 1-ig 200 kW legnagyobb egyidejű teljesítmény felett), mely érték számításánál az a) pont szerinti – már almérővel mért – berendezések figyelmen kívül hagyhatók (2021. január 1-ig nem kötelező berendezéscsoportok mérésére almérőt felszerelni);

c) kivételt képeznek a számítással meghatározható fogyasztású berendezések, valamint az átlagosan 1000 üzemóra/év (2021. január 1-ig 2000 üzemóra/év) üzemidőt el nem érő berendezések.

17. A Rendelet 3. § (1) bekezdésében és a 4. §-ban meghatározott beépített teljesítmény értékek megítélésekor a normál üzemi teljesítményt kell figyelembe venni?

A Rendeletben meghatározott beépített teljesítmény értékek megítélése során az érintett berendezések névleges teljesítményének vizsgálata szükséges.

18. A Rendelet 3. § (2) bekezdésében meghatározott beépített legnagyobb egyidejű teljesítményigény azt jelenti, hogy 200kW-ot meghaladó normál üzemi teljesítmény esetén szükséges az almérő beépítése?

A Rendelet 3.§ (2) bekezdésének alkalmazása során a berendezések legnagyobb egyidejű teljesítményének vizsgálata szükséges. Amennyiben az egyidejű teljesítmény valamely okból – így például dokumentáció hiányában – nem állapítható meg, a betáplálási pont túláram védelme által biztosított teljesítmény vizsgálata alapján dönthető el az almérő telepítési kötelezettség.

19. Szükséges almérőt telepíteni arra a betáplálási pontra, amelyen keresztül 200 kW (2022. január 1. napját követően 100kW) feletti beépített teljesítményű

energiatermelő (napelemes) rendszer csatlakozik a villamosenergia elosztó hálózathoz?

A Rendelet 2. § és 3. §-a szerint almérővel csak villamosenergia-felhasználást szükséges mérni, a termelést nem.

20. Köteles az irodaház tulajdonosának üzemeltetésében álló 150 kW-os folyadékhűtő villamosenergia-felhasználását almérővel mérni az ingatlan jelentős – egyébként szakreferens alkalmazására kötelezett – bérlője? Ha igen, hol van az a határ ahonnan jelentős bérlőnek minősül?

A kérdés megválaszolásához az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet 7/A. § (1a) bekezdése adhat iránymutatást, mely szerint „(...) a mérés nélkül továbbadott energia a továbbadó fogyasztásának számít”. A kérdésben leírt helyzetben meg kell vizsgálni, hogy a folyadékhűtő üzemeléséhez szükséges villamos energiát ki vételezi, és azt – mérés alapján – továbbadja-e. Amennyiben a bérbeadó a hűtést átalánydíjas szolgáltatásként nyújtja a bérlő részére (akár a bérleti díj fejében), úgy a folyadékhűtő villamosenergia felhasználásának mérésére a bérbeadónak kell almérőt telepíteni, amennyiben rá a Rendelet személyi hatálya kiterjed. Ezzel szemben, ha a folyadékhűtő villamos energia felhasználása a bérlő felé mérés alapján elszámolt villamos energia részét képezi, a bérlőnek kell az almérő felszereléséről gondoskodnia, feltéve, hogy rá a Rendelet személyi hatálya kiterjed.

21. Amennyiben a vizsgált berendezés villamos energia tárolására alkalmas eszközzel üzemel (pl. elektromos targonca, elektromos gépjármű), a töltés során felhasznált villamos energia mérésére kell almérőt telepíteni, vagy magának az eszköznek az energia felhasználását kell mérni?

Amennyiben a villamos energia tárolására alkalmas eszközzel üzemelő eszköz villamos energia fogyasztásának mérése az eszközön műszakilag nem, vagy csak aránytalanul nagy költségekkel oldható meg, az al mérés kialakítása elfogadható a töltő betáplálási pontján is. Ezen helyzetek megítélése – a Rendelet általánosan megfogalmazott rendelkezései figyelme vétele mellett – minden esetben egyedi mérlegelést igényel.

22. Milyen kivételek esetében nem kötelező az almérő telepítése?

Kivételt képeznek azok a berendezések, amelyek villamosenergia-felhasználása a beépített teljesítmény és az üzemidő alapján meghatározható. A villamosenergia-felhasználás a beépített teljesítmény és az üzemidő alapján azonban biztosan nem határozható meg például azon berendezések vagy berendezéscsoportok esetében, amelyek szabályozás vagy vezérlés alapján az üzemidejük egy részében:

a) a beépített teljesítménynél alacsonyabb teljesítményszinten is üzemszerűen tudnak működni, vagy

b) működésüket képesek leállítani, amit üzemóra-számláló nem rögzít.

A fentiek alapján az almerő telepítési kötelezettség alól kivételt képezhetnek például az alábbi berendezések, rendszerek:

- Kültéri világítás (időkapcsolóval vagy alkonykapcsolóval ellátott)
- Szivattyú (frekvenciaváltó nélküli, fix üzemidő)
- Kompresszor (állandó fordulátú, fix üzemidő vagy üzemidő-számláló, vagy üresjáratú üzemidő is mérve van és ismert az üresjáratú teljesítmény)
- Légkezelők (szabályozatlan, ismert üzemidővel)
- Ventilátorok (állandó fordulátú, fix üzemidő)
- Bármilyen ismert teljesítményű berendezés ismert üzemidővel, ha az ismert

teljesítményszinttől eltérő szinten nem tud üzemelni.

Kivételt képeznek továbbá azok a berendezések, amelyek üzemideje a tárgyévet megelőző három év átlagában a 2000 üzemóra/év értéket (2022. január 1-től 1000 üzemóra/év értéket) nem haladja meg.

23. A Rendelet 3. § (3) bekezdésében szereplő 3 év átlagára számított 2000 üzemóra/év (2022. január 1. napját követően 1000 üzemóra/év) értéket mi alapján kell meghatározni? Beleszámít a bekapcsolt állapot az üzemidőbe (például a gép bekapcsolt állapotban van, de nem üzemel, vagy meleg tartalék), vagy csak a tényleges üzemmenetet kell figyelembe venni?

Az üzemidő számításakor a meleg tartalék nem jelent kivételt.

IV. TAO kedvezmény igénybevétele

24. A Rendelet 4. §-át mely energiahatékonysági célokat szolgáló beruházásokra, illetve felújításokra kell alkalmazni? Amelyek megindítása, vagy üzembe helyezése a Rendelet hatálybalépése után történt, vagy amelyekkel kapcsolatban az adókedvezmény igénybevétele a Rendelet hatálybalépése után történt?

A Rendelet 4. §-a szerint az energetikai szakreferens alkalmazására kötelezett gazdálkodó szervezet energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményének igénybevétele esetén köteles almérőt felszerelni, tehát az almérőt az adókedvezmény igénybevételeig kell üzembe helyezni, ez a nap lesz a fogyasztásmérési igény kezdete.

25. Meglévő világítási rendszer korszerűsítéséhez kapcsolódó energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményének igénybevétele esetén szükséges-e almérő felszerelése abban az esetben, ha a megtakarítás mértéke a beépített teljesítmény és a napi átlagos üzemidő alapján határozható meg?

Amennyiben a kérdéses világítási rendszer nem esik a Rendelet 3. § (4) bekezdés a) vagy b) bekezdésének hatálya alá, de az energiafelhasználása meghatározható számítással a beépített teljesítmény és az üzemidő alapján, akkor nem szükséges a 4. § szerinti beruházás vagy felújítás esetében sem a fogyasztásának meghatározására almérőt telepíteni.

26. Energhatékonyági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményének igénybevétele esetén kötelező almérőt felszerelni akkor, ha a beruházással vagy felújítással elért megtakarítás jelentős része nem villamos energiában valósult meg, de a berendezésnek van járulékos villamosenergia fogyasztása?

A Rendelet 4. §-a nem tartalmaz korlátozást arra nézve, hogy a kérdéses beruházás vagy felújítása milyen arányban jár villamos energia megtakarítással. Amennyiben a projekt villamosenergia felhasználást érint, és a projekt megkezdésének napja a Rendelet hatályba lépését követő időpont, az almérő telepítése kötelező.

V. Az adatok felhasználása

27. A Rendelet 3. § (1) bekezdése szerint felszerelt almérő által mért villamos energia felhasználási adatokat át kell adni az almérő felszerelésére kötelezett gazdálkodó szervezet részére, illetve van egyéb, külső szervek felé fennálló adatszolgáltatási kötelezettség?

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 21/B. § (2) bekezdés b) pontjában előírt feladat megfelelő teljesítése érdekében az almérő felszerelésére kötelezett gazdálkodó szervezetnek a mérési adatokat hozzáférhetővé kell tenni az általa alkalmazott energetikai szakreferensnek vagy energetikai szakreferens szervezetnek.

28. Milyen kötelezettségek terhelik az energetikai szakreferenseket, illetve az energetikai szakreferens alkalmazására kötelezett gazdálkodó szervezetek a jogszabály által kialakított alméréssel kapcsolatban? Kell az almérő beépítéséről bejelentést tenni vagy igazolni azt? Mit kell tenni az almérők által mért adatokkal?

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 21/B. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Az energetikai szakreferens feladata az energiahatékonysági szemléletmód, energiahatékony magatartásminták meghonosításának elősegítése az igénybevételre köteles gazdálkodó szervezet működésében és döntéshozatalában. Ennek keretében:

- a) figyelemmel kíséri a gazdálkodó szervezet energiafelhasználásának változásait, valamint az energiahatékonysági intézkedések megvalósítását,*
- b) a MEKH elnökének rendeletében meghatározott berendezések, technológiai folyamatok vonatkozásában az energetikai folyamatok, megtakarítások nyomon követése érdekében alkalmazott almérők adatait nyilvántartja és azokat a c) pont szerinti jelentésben feltünteti,*
- c) tevékenységéről e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott tartalmú és rendszerességű jelentést ad a gazdálkodó szervezet számára,*
- d) közreműködik a 22/C. § szerinti jelentés elkészítésében,*
- e) részt vesz a gazdálkodó szervezet alkalmazottai energiahatékonysági szemléletének kialakításában.”*

Az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet 7/A. § (2) bekezdés e) pontja szerint: